

45 § LAUSUNTOPYYNTÖ VALTIONOSUUSJÄRJESTELMÄN UUDISTAMISESTA

Valtiovarainministeriö on 4.2.2014 päivätyllä kirjeellä lähettänyt kuntiin lausunnolle hallituksen esityksen valtionosuusjärjestelmän uudistamisesta. Lausunnot pyydetään 4.4.2014 mennessä. Järjestelmää on tarkoitus yksinkertaistaa, selkeyttää ja parantaa kannustavuutta ja poistaa kuntaliitoksia vaikeuttavia tekijöitä. Selvitysmiehenä toimi Arno Miettinen. Uudistus tulisi voimaan 2015 alusta.

Lausuntoa pyydetään erityisesti mm. uusista kriteereistä, ikäryhmien ja sairastavuuden painoista, valtionosuuksien tasauksesta ja siirtymäajoista. Liitteessä 3 on selvitystä valtionosuusjärjestelmän kokonaisrakenteesta ja kriteereiden kustannusosuuksista.

Tämän hetkisten laskelmien mukaan (v. 2014 tasossa) Soinin kunta hyötyisi uudesta järjestelmästä 29 e/asukas eli vuositasolla n. 65.000 e. Tasauksen määrä pysyisi samalla tasolla ja kasvu olisi peruspalvelujen valtionosuudessa. Suurin voittaja olisi Evijärvi 323 e/asukas ja suurin häviäjä olisi Merikarvia 638 e/asukas.

Uudistuksesta on keskusteltu mm. Järvi-Pohjanmaan yhteisessä taloustyöryhmässä ja on todettu, että yksityiskohtiin on suhteellisen vaikea ottaa kantaa. Lausuntona voidaan kuitenkin todeta seuraavaa:

- tasauslisäprosentti pitäisi olla korkeampi esim. 85-90 % (esityksessä 80 %) ja sillä varmistettaisiin palvelujen saatavuus ja laatu koko maassa
- työpaikkaomavaraisuus on uusi kriteeri ja siitä hyötyvät keskuskunnat, joihin keskittyy mm. valtion työpaikat ilman kunnan omia panostuksia. Näin hyöty keskuskunnalle tulee kahta kautta ja sitä ei voida perusteltuna
- sairastavuus- ja työttömyyskertoimien osuus pitäisi olla vieläkin suurempi ja vanhusikäryhmien painotusta pitäisi lisätä, koska nämä aiheuttavat kunnille suurimmat kustannukset
- valtionosuusjärjestelmän yksinkertaistaminen on hyvä asia
- hallituksen esityksessä tuulivoimaloiden kiinteistövero määräytyisi yleisen kiinteistöveroprosentin mukaan. Muiden voimalaitosten kiinteistöverotuotosta osa ollaan siirtämässä tasaukseen ja esityksessä hyvä asia on se, että tuulivoimaloiden kiinteistöverotuotto jää ao. kunnalle. Nämä kunnat ovat myös panostaneet siihen, että alueelle syntyy tuulivoimaa.
- harkinnanvarainen valtionosuus tulee edelleen säilyttää osana valtionosuusjärjestelmää ja sen osuutta tulisi lisätä

Kunnanjohtaja

Kunnanhallitus antaa valtionosuusuudistuksesta edellä esitetyn mukaisen lausunnon.

Päätös: Hyväksyttiin.

Otteen oikeaksi todistaa
Soinissa 3.4.2014
Erna Hilli
hallintosihteeri